

СЕКТОР ЗА ПОРЕЗЕ

Број: 04 17-3005/06

Бањалука, 18.05.2006. године

СВИМ ОРГАНИЗАЦИОНИМ ЈЕДИНИЦАМА СЕКТОРА ЗА ПОРЕЗЕ

ПРЕДМЕТ: Сразмјерни одбитак улазног пореза у првој години примјене Закона о ПДВ-у, објашњење

Обвезници пореза на додату вриједност који врше опорезиви промет и промет ослобођен плаћања ПДВ-а без права на одбитак улазног пореза у првим мјесецима примјене Закона о ПДВ-у („Службени гласник Босне и Херцеговине“, број: 9/05 и 35/05) нашли се се пред недоумицом како правилно примјенити члан 80. Закона. Поједина неутемељена тумачења у смислу да нема сразмјерног одбитка улазног пореза према члану 80. Закона, су крајње неприхватљива и неразумна те су изазвала велике дилеме код пореских обвезника који могу користити сразмјерни одбитак.

Наиме, иако је у поднаслову поменутог члана намјера законодавца очито била суспендовати члан 33. Закона у првих шест мјесеци примјене Закона, **не ради се о суспензији права на сразмјерни одбитак**, већ о суспензији начина утврђивања дијела пореза који се може одбити по општем правилу прописаном чланом 33. Закона. Такође, погрешно позивање на члан 52. Закона (који прописује поврат ПДВ-а), умјесто на члан 33., изазвало је додатну конфузију код пореских обвезника. Из садржаја саме законске одредбе (члан 80. Закона) постоји могућност цијенити на који начин вршити одбитак дијела улазног пореза (који се „користи“ на опорезиве и неопорезиве промете) до 30.6.2006. године.

У вези с наведеним, а у циљу једнообразног приступа у вези са сразмјерним одбитком улазног пореза у првој години примјене Закона о порезу на додату вриједност, дајем сљедеће објашњење:

Сходно члану 32. став (2) Закона обвезник има право одбити цјелокупни износ ПДВ-а који је обавезан да плати или га је платио приликом куповине добара или услуга од другог обвезника или приликом увоза добара, под условом да та добра, односно услуге користи за промет добара и услуга који подлијеже плаћању ПДВ-а. Такође, сагласно ставу (5) истог члана, обвезник ПДВ-а има право на одбитак улазног пореза на промет добара и услуга које су ослобођене плаћања ПДВ-а према члану 26. став (1) тачка 7. и члановима 27. и 28. Закона.

С друге стране, ставом (4) тачка 1. истог члана обвезник не може остварити право на одбитак улазног пореза на промет добара и услуга које су ослобођене од плаћања ПДВ-а без права на одбитак улазног пореза.

Дакле обвезницима је увијек дозвољено да у потпуности одбијају обрачунати ПДВ на набавке које се искључиво користе за вршење промета добара и услуга опорезивих (стандардном и/или нултом стопом) према Закону о ПДВ-у. Међутим, у случају набавки које ће у потпуности бити коришћене за вршење промета ослобођених

од плаћања ПДВ-а без права на одбитак улазног пореза, обвезник нема право на одбитак обрачунатог ПДВ-а на такве набавке.

Сразмјерни одбитак улазног пореза може се користити у случајевима када није могуће утврдити да ли су испоручена или увезена добра и примљене услуге кориштене да би се извршио промет добара и услуга с правом или без права на одбитак улазног пореза. Уколико обвезник користи добра и услуге у вршењу „мјешовитих“ (и опорезивих и неопорезивих) промета, у тим случајевима он има право да на такве улазне промете изврши сразмјерни одбитак улазног пореза.

Чланом 80. Закона о ПДВ-у прописано је да се до 30.6.2006. године **одбитак дијела улазног пореза утврђује на основу стварних података** о извршеном промету добара и услуга које подлијежу плаћању ПДВ-а. Значи сразмјерни одбитак улазног пореза у случају набавки које се користе за вршење промета добара и услуга са правом и без права на одбитак улазног пореза може се утврдити искључиво на бази стварних података о опорезивом промету (промету са правом на одбитак улазног пореза) и то до 30.6.2006. године.

Стварни подаци су они подаци којим обвезник располаже у смислу опорезивог и укупног промета у сваком обрачунском периоду (календарски мјесец), те се сразмјерни одбитак може утврдити на начин да се у однос ставе опорезиви промет и укупан промет за обрачунски период у којем се врши сразмјерни одбитак улазног пореза.

Примјеном процента сразмјерног одбитка утврђеног за сваки обрачунски период на улазни ПДВ обрачунат на набавке у обрачунском периоду за који се проценат утврђује а које обвезник користи за промете добара и услуга са и без права на одбитак улазног пореза, обвезник ће вршити сразмјерни одбитак улазног пореза утврђен на основу стварних података.

1.7.2006. године престаје суспензија члана 33. Закона, тј. обвезници који врше промет добара и услуга са и без права на одбитак улазног пореза имају могућност утврдити сразмјерни одбитак улазног пореза како је то прописано поменутиим чланом. Међутим, обзиром да се проценат сразмјерног одбитка утврђује на основу података из претходне године (којих очито нећемо имати јер ће истећи само 6 мјесеци примјене Закона), нужно ће се морати примјенити став (6) члана 33. у смислу да ће Управа за индиректно опорезивање одредити проценат сразмјерног одбитка на основу изјаве обвезника. Процент утврђен од стране Управе примјењиваће се до 31.12.2006. године.

Дакле, порески обвезници који желе искористити право на сразмјерни одбитак у периоду 1.7.-31.12.2006. године биће дужни доставити изјаву са предложеним процентом сразмјерног одбитка који ће у коначници одредити Управа. Обзиром на расположивост података из првих шест мјесеци 2006. године, Управа ће потврдити проценат сразмјерног одбитка из изјаве или исти одредити уколико утврди одступања у односу на расположиве податке.

Помоћник директора
Динко Ћорлука

1. Наслову
2. 01/1
3. 01/2
4. 04
5. а/а